

snarere at kunne forstaaes som en Røsteparagraf, i alt Fald fordi der staaer: „nær mere ved Lov“. Der siges endvidere i § 74: „Den bømmande Magts Udøvelse kan kun ordnes ved Lov“, og i § 76: „Retspleien bliver at afstille fra Forvaltningen efter de Regler, der fastsættes ved Lov“, saa for mig er det, naar man blot holder sig til Ordene, i § 80 i Grundloven, som lyde saaledes: „Folketings Forsatning ordnes ved Lov“, den naturlige Forklaring, at den ikke maa ordnes ved Anordning eller paa anden Maade, men den skal ordnes ved Lov, d. v. s. med Rigsdagens Samtykke. Jeg anseer dette for en utvivlsom rigtig Fortolkning, men Ingen vil dog i alt Fald, saa forekommer det mig, kunne nægte, at en saadan Fortolkning med en vis Sandsynlighed kan gøres gjældende. Jeg troer derfor ikke, at man uden store Tvivl i hvert Tilfælde kan indbringe den administrative Myndighed eller Hans Majestæt Kongen, i dette Tilfælde den Ret at ordne Kirkens Forsatning ved Anordning; jeg vil derfor uden Hensyn til Indholdet af dette Lovudkast, forsaavidt det forøvrigt i alt Væsentligt stemmer overeens med den kongelige Anordning, der er fremkommen, være nødt til at stemme for Loven. Jeg skal ikke her paa dette Stadium af Sagen gaae nærmere ind paa Lovudkastets Indhold.

Strøm: Det var med nogen Forundring, jeg hørte den ærede Forslagsstiller, da han indbragte Loven, sige om den, at han slet ikke tillagde sig nogen Værd for den, idet den i Grunden kun bestod af to Stykker, nemlig den kongelige Anordning af 2den Oktober 1862 plus det lille Lovudkast, som ifjor blev forelagt Folkethinget. Saaledes forholder det sig ikke ganske, og jeg troer, at han i den Henseende har gjort sit Forslag stor Uret, idet det nemlig efter min Formening er langt bedre i flere Henseender, end den kongelige Anordning plus det lille Lovudkast. Den høitærede Kultusminister har allerede fremdraget et Punkt, men der er rigtignok et Par endnu, som jeg anseer for at være af langt større Betydning. Jeg paaskønner overordentlig den kongelige Anordning af 2den Oktober 1862; men jeg kan ikke nægte, at der var i den, om jeg saa maa

siges, et Par Pletter, som i høi Grad vansirede den. Dertil vil jeg regne, naar det hedder i dens § 1, at den Præst, til hvem de vedkommande Medlemmer af Folketirken have sluttet sig, maa tidligst 48 Timer forud forvise sig om, at Kirken eller Kirkegaarden ikke er i Brug til den for Forretningen fastsatte Tid. Dette blev ifjor i det andet Thing rettet derhen, at Henvendelsen skulde finde Sted i det mindste 24 Timer forud. Saaledes som det nu staaer i Forslaget, er det brugeligt og godt, men, som det staaer i den kongelige Anordning, vil det i mange Tilfælde lægge væsentlige Hindringer i Veien for Benyttelsen deraf. Det vil navnlig med Hensyn til Brudevielser og Begravelser være en overordentlig stor Gene for Folk, naar de ikke rettidigt kunne komme til deres Sognepræst, før tidligst 48 Timer, før end den kirkelige Handling skal ske.

Den høitærede Kultusminister omtalte rigtignok Sagens Stilling saaledes, at man derefter skulde troe, at disse Folk, vilde finde al mulig Velvillie og Smødefommen. Jeg er imidlertid af den modsatte Mening. Jeg troer, at vi skulle sikkre disse Folk deres Ret ved Lov og ikke overlade dem til denne Velvillie og Smødefommen, som jeg virkelig troer paa mange Steder ikke er ret stor. Dernæst var der efter min Formening en langt værre Plet paa Anordningen, som i dette Thing gik ud ifjor. Det hedder nemlig i Anordningens § 2: „Denne Tilladelse bør steds kun gives indtil videre og bør af Biskoppen tilbagekalbes, naar han enten overbeviser sig om, at den misbruges til at udbrede Uvillie og Brede mod de anderledes tænkende Behoere af Sognet eller med Stedets Præst, eller naar han finder sig foranlediget til i det Hele taget at begrænse en Præsts udensogus Virksomhed.“ Først gik de første Ord om „at udbrede Uvillie og Brede o. s. v.“ ud, og senere, ved et Forslag, som blev stillet af den ærede 2den Landssthingsmand for 8de Kreds (Carlsen) i Forening med mig, udgik Ordene, „eller naar han finder sig foranlediget til o. s. v.“ Det er i Særdeleshed disse sidste Ord, som ere mig i høi Grad imod; thi ved dem er der ikke blot ikke givet nogen Udbudelse af Sognebaandet, men Anordningen er endogsaa ved dem gaaet tilbage til Tiden for